

Izšla ob 4 zjutraj.
Stano oboletno . . . 180 K
mesечно 15 „
za zasod. osemlje . 300 „
za inozemstvo . . . 40 „
—
Oglas za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . 2 K
mal oglas do 30 mm
stolpca (58 mm) . 1 „

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 14/2
Telefon št. 72
Upravištvo:
Sodna ulica št. 6
Telefon št. 26.
Rašun kr. pošt. ček urada
št. 11.842

Praga, 29. januarja.

«Sbornik zahranični politiky», oficijelni organ češkoslovaškega zunanjega ministrstva, objavlja v svoji zadnji številki članek, ki zavezuje na večjo pozornost, ker ga je pisal za službeno mnenje zunanjega ministrstva v zadevi, katera je v zadnjem času povzročila mnogo debat. Članek pravi:

Zgodovinski razvoj je privedel Slovanstvo v položaj, da ni je vsak izmed njega narodov, izvzemaš Ukrajince in lužiške Srbe, ustanovil svojo državo. Ta veliki plus je znatno zmanjšal vsled splošne pozornosti vrednega dejstva, da vlada, ako izvzamemo češko-jugoslovanske odnose, ki so prožeti iskrenega trdnega prijateljstva, med ostalimi slovanskimi narodi ali atmosfera več ali manj hladnih zunanjih simpatij, popolnoma brezpomembnih ali pa popolno ravnodušnosti, če ne protivnosti, ki izdajna obstoja in se stopnjuje do sovraštva, do kakršnega more priti le — med brati.

Problem medsebojnih odnosov med dvema takima slovanskima narodoma je seveda bolj psihološki nego politični. S tega vidika je treba tak problem tudi reševati. Razmerje med Jugoslaveni in Bolgari spada v Slovanstvu med najboljstneje in edina možnost, katero je zgodovina ponudila obema narodoma, da uredi prijaznejše odnose, se je čez noč sprevrgla v izhodišče večjih sporov: balkanski Savez proti Turčiji, zaključen leta 1914 se je končal z bojem na Bregalnici, beseda «balkanizacija» je postala izraz za razmere, ki so popolnoma neurejene. Potek svetovne vojne pa je strašno pokazal, kam more vesti spor dveh narodov, ki sta sorodna po jeziku in plemenu in pri tem od zgodovine obsojena k večnemu sosedstvu.

Bolgarija je leta 1915 po krivdi svoje dinastije in notranjih razmer vladajočih strank zagrešila smrtni greh nad Srbijo in Evropo. Ta stvar se ne da zmanjšati, ne oddisputirati, tudi ne s tem, da se reče, da bolgarskega naroda ne smemo istovetiti z nasilno politiko bolgarske vlade. Srbija je preveč trpela vsled bolgarsko-madžarske okupacije, preveč bolelno je prišlo v stik z bolgarskim narodom, obloženim v uniformo, da bi bilo mogoče splošno govoriti, da je bil bolgarski narod prisiljen, zapečtan, v zmoti. Šele dogodki na solunski fronti so pokazali, da med Bolgarijo se niso zamrla vsa dobra in ljudska čustva.

Prevrat v Bolgariji je spravil na površje A. Stambolijskega. Stambolijski nastopar ne kot predstavitelj nove Bolgarije. Ni to lahka naloga, niti napram zapadni Evropi, še manj pa napram Jugoslaviji.

Stambolijski si je nadel v glavnem tri naloge: gospodarsko obnovo zemlje in izpolnitev obveznosti iz neuilkega miru, ustvaritev nove orientacije in pomirjenje z vsemi sosedi, utrditev prestiža Bolgarijo v očeh zapadne Evrope. S temi nalogami je v zvezi njegovo potovanje po Evropi. Obisk češkoslovaške republike in Poljske pa je imel še delikatnejši značaj: prevesti rešitev jugoslovansko-bolgarskega razmerja na oddaljenjši forum, ki daje poročstvo za treznejše presojevanje, pri katerem odloča bolj razum, nego čustvo, to je zaprositi kompetentne češkoslovaške in poljske kroge, da bi se zavzeli za stvar ter jo privedli k uspešnemu koncu.

Je samo naravno in takorekoč samoočeno umevno, če proglasimo, da češkoslovaška republika, kot mlada država, ki ima prevelike notranje naloge, ne more problemu posvetiti vseh svojih sil tako, kakor bi to stvar zahtevala in to tembolj, ker je republika iskren in zvest zaveznik ene od udeleženihi strank. S tem seveda ni

Večina za vladni ustavni načrt.

Beograd, 31. jan. (Izv.) Začetek današnje seje je bil izpolnjen z interpelacijami in odgovori nanje. Med drugim je vojni minister odgovarjal poslancu Šegviču na njegove pritožbe o postopanju z raještvom, zahteval pa je od Šegviča, da naznani tudi imena tistih ljudi, ki so podali interpelacije. Šegvič je vprašal ministra, ali zagotavlja, da se bodo kaznovani, nakar je odgovoril vojni minister, da mu jamči v tem smislu, ako so informatorji govorili resnico. Potem je sledil odgovor finančnega ministra Kumanudija na vprašanje poslanca Miličiča o pridržanem dvajset odstotnem odtegljaju o priliki kolektiranja denarja. Minister pravi, da je očitno vprašanje nerešeno, ker je bil sprva prejšnji minister Veljković za to, da se pridržanih dvajset odstotkov takoj izplača, pozneje vlada pa se drugače ukrenile. Tekoči dolg ima tudi kritje dveh in pol milijonov kron v proračunu. Doslej se je izpremenil načrt izplačila odtegljaja v toliko, da se zvišala obrestna mera pri vsotah čez 1000 K od enega procenta na tri procente. Obveznice čez 1000 K se izplačajo do dne 31. decembra 1930. Priznanice do 1000 K se pa imajo izplačati do prvega aprila tega leta. Izplačilo je zato doslej še neizvršeno, ker banke in drugi zavodi, ki so vršili zamenjavo, niso še podali vsega materiala.

Nato je sledil vehementen udarec na bivšega ministra Drinkoviča od strani ministra Trifkoviča. Drinković je namreč skliceval se glede konstituant na neke določbe čenžermenske pogodbe. Trifković je naglašal, da je bil Drinković mnogo mesecev minister v kabinetih, ki so izdelovali volilni red za volitve in konstituant; pa takrat ni ugovarjal. (Cujtel!) Konstituant in ustava je čisto naša domača stvar! (Burno pritrdjevanje!)

Nato so se vršile volitve v ustavni odbor. Rezultat je bil sprejet z velikim odobravanjem, ker je pokazal, da je večina za unitarčno ustavo v smislu vladinega projekta zasedanja. Prihodnja seja jutri.

Beograd, 31. januarja. (Izv.) Rezultat volitev v ustavni odbor je sledeči: Predloženi je bilo sedem list: Ljuba Davidović (demokratska), Vesnić (radikalna), Sušnik (klerikalna in zajedničarska), dr. Spaho (muzlimanska), Avramović (zemljoradniška), Marković (komunistična). Vseh oddanih glasov je bilo 328, tri glasovnice so bile prazne. Dobila je lista Davidović 85 glasov (torej 11 mandatov), Vesnić 86 glasov (11 mandatov), Križan 15 glasov (2 mandata), Sušnik 35 glasov (4 mandata), Spaho 22 glasov (3 mandata), Avramović 30 glasov (4 mandata), Marković 54 glasov (7 mandatov), radikalno - demokratski blok torej ima večino v ustavnem odboru. Jutri dopoldne bo plenarna seja ustavotvorne skupščine, na kateri se ima vršiti volitev imunitetnega odbora in odbora za prošnje in pritožbe, popoldne pa je prva seja ustavnega odbora.

Politični položaj.

Beograd, 31. jan. (Izv.) Glede vesti o nekaterih pregovorih med jugoslovanskim klubom in med demokratskim klubom se poroča: V soboto je predsednik demokratskega kluba Davidović dovolil poslancema Radoviću in Tomljenoviću, da smeta povsem privatno izvedeti, kaj hoče Mandić. Dr. Mandić je razlagal klerikalne ideje o ustavi, bil pa je zavrnjen. Pogovor je pomenil toliko kakor če se srečata dva poslanca na hodniku v zbornici in se razgovarjata.

Zagreb, 31. januarja. «Riječ» poroča iz Beograda, da je imel radikalni klub v soboto, popoldne daljšo sejo, v kateri je razpravljalo o političnem položaju. Na tej seji se je ponovno ugovarilo, da je ves klub za politiko Nikole Pašića.

Beograd, 30. januarja. V parlamentarnih krogih trdijo, da bo pomočnik finančnega ministra dr. Kostrenčič vseučilišni profesor v Zagrebu. Če ta ne bi sprejel, pride v poštev dr. Gjuro Gjurić, član reparacijske komisije v Parizu.

Gospodarske zadeve

Beograd, 31. januarja. V finančnem ministru se izražajo izpremembe poslovnika o prečevanju davka na poslovno obrt. Nekatera določila o plačevanju tega davka so se izkazala neprimerna ter se bodo izpremenila. Ob tej priliki se bodo vsočevala želje in industrijskih in obrtnih krogov.

Beograd, 31. januarja. Minister za trgovino in industrijo dr. Kukovec je pozval načelnike oddelkov za trgovino in industrijo v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu na konferenco, ki se bo vršila v Beogradu dne 2. februarja pred zasedanjem gospodarskega sveta. Na konferenci se bodo razpravljale zadeve, o katerih bo sklepal gospodarski svet.

Kopenhagen, 31. januarja. (Izv.) Iz Londona poročajo, da se ustanavlja v Londonu velik konzorcij bank, ki naj bi finansirale industrijsko obnovo srednjeevropskih držav. Na čelu konsorcijskega je Mac Kenna, bivši angleški finančni minister in sedanjí predsednik ene največjih angleških privatnih bank.

Dunaj, 31. januarja. (Izv.) Včeraj se je tu ustanovila češkoslovaška trgovska zbornica. Predsednikom je bil izvoljen ravnatelj dunajske «Živnostenske banke», Josip Špitalsky.

Nemško plebiscitno orožje.

Vratislava v Šleziji, 31. jan. (Izv.) V Beuthenu so medzavezniške oblasti ustavile vagon, namenjen v Neisse. Deklarirano je bilo, da vozi ta vagon marmelado, mlo in mast, v resnici pa so bile kante napolnjene z orožjem. Našli so pri preiskavi osem strojnih pušk, mnogo ročnih granat municije, plinovnih bomb itd., — plebiscitno orožje Nemcev. Odpošiljalci blaga niso znani. Plebiscitne oblasti vodijo preiskavo.

Protest radi Koroške.

BEograd, 31. jan. (Izv.) Ministrski predsednik Nikola Pašić je kot zunanji minister odločno protestiral pri avstrijski vladi na Dunaju proti nasilnemu postopanju napram Jugoslovanom na Koroškem.

Povišanje stanarin v Sloveniji.

Ljubljana, 31. januarja. Po naročilu ministrstva je deželna vlada v današnji seji sklenila dovoliti, da zvišajo hišni posestniki v Sloveniji s 1. februarjem t. l. najemnino za stanovanja od 20 na 60 odstotkov najemnine leta 1914. Istočasno je dovolila zvišati najemnino za poslovne lokale na 100 odstotkov leta 1914.

Sramota za Ljubljano.

Beograd, 31. januarja. (Izv.) Včerajšnja proslava v Beogradu je bila izza osvobodjenja največje sramote. Beograd je žrtvoval v svetovni vojni trideset tisoč mrtvih in preko 100 milijonov na premoženju. Zato je Beograd odlikovan od Francije z velikim križem častne legije. Mesto je bilo včeraj v sijaju. Nastopilo je pri defiliranju dvanajst tisoč beograjskih moč, samo prvovrstne čete. Ljudstvo je plekalo, ko so defilirali invalidi in slepci. Mesto Zagreb se je udeležilo slavlja z odposlanstvom, ki mu je načeloval župan. Prinesli so častno darilo. Čvacije so bile velikanske. Signal je dal prestolonaslednik, ki je začel plekati. Skrajno mučen utis je napravilo, da ni bilo prisotnih zastopnikov mesta Ljubljane. Na banketu na predvečer je minister dr. Kukovec opravičil odsotnost Ljubljane in izrazil prepričanje, da se naslednji dan slavlja prav gotovo udeležijo tudi zastopstvo slovenske prestolnice. Pa jih ni bilo!

Beograd, 31. jan. Zagrebški župan ostane do torka v Beogradu, da se posvetuje s finančnim ministrom o finančnih razmerah zagrebške občine v svrhu vzpostavitve ravnotežja v proračunu.

Beograd, 31. jan. Zagrebški župan je odlikovan z redom sv. Save III. razreda. Zvečer priredi beograjska občina banket na čast zagrebškemu županu in delegatom mesta Zagreba. —

Imenovanja.

Beograd, 31. januarja. (Izv.) Vladnim svetnikom so imenovani: okrajni glavarji: Anton Mencinger, Fran Podboj in dr. Henrik Steska; okrajna glavarja L. Grasselli in Rajko Svetek sta dobila naslov vladnih svetnikov. Za višjega nadzornika polic. agentov v 8. razredu je imenovan okrajni pol. nadzornik Baebler. Dr. Fran Vidic je imenovan vladnim svetnikom v 7. razredu. Pol. svet. Vekoslav Kerševan pa je dobil naslov višjega policijskega svetnika. Pri računskem vodstvu deželne vlade je imenovan za računsko nadsvetnika Henrik Peternel, za računskega svetnika pa Milan Juvan in Jožef Pirc. Računski svetnik Henrik Cerne je ad personam pomaknjen v sedmi činovni razred. Vladni tajnik Davorin Venigerl je odpuščen iz državne službe s 30. oktobrom 1919.

Beneš ne potuje čez Jugoslavijo?

Dunaj, 31. januarja. (Izv.) Češkoslovaškemu ministru dr. Benešu se bo na poti z Rima pridružil na Dunaju avstrijski državni kancler dr. Maier, ki bo spremljal češkega ministra od Dunaja do Beljaka. Temu razgovoru se pripisuje velika važnost. V dunajskih političnih krogih se trdi, da bosta oba državnika razpravljala v prvi vrsti vprašanja, ki se tičejo posledic, ki nastanejo po sklepih pariške konference, dalje možnost skupnega nastopa v habsburškem vprašanju.

Berlin, 31. januarja. (Izv.) V vladnih krogih se trdi, da je ententa pristala, da se plebiscit v Gornji Šleziji, k bi se imel vršiti dne 13. marca, prej loži na poznejši čas.

Pa pariški konferenci

Pariz, 29. jan. Diplomatski sotrudi Agence Havas poroča: Nastopni sklepi so se sporečili Nemčiji: Glede izporočitve se je sprejelo poročilo maršala Focha. Nemčija mora med drugim prilagoditi svoje zakonodajstvo doobčam pogodb, mora odpraviti preobila častniška mesta v vojnem ministru do dne 15. aprila, mora do dne 28. februarja odati preostali vojni material, mora do dne 30. junija razpustiti meščanske brambe in uničiti vse še neizgrajene vojne ladje in vse podmornike do 31. julija. Določba zaveznikov v reparacijskem vprašanju se bodo naznanile komisije, ki bo nadzirala nemški izvoz. Nemčija mora izročiti zaveznikom bone, ki odgovarjajo anuitetam.

Pariz, 29. januarja. V premogovnen vprašanju zastopa francoska vlada tole tezo: Francija zahteva mesečno do bavo 2.200.000 ton premoga. Odpravi naj se izplačilo po pet zlatih mark za tono, kar je bilo namenjeno za prehrano nemških rudarjev. Pač pa naj se izplača premija za posebno dobi premog.

Pariz, 29. januarja. Konferenca je sprejela poročilo Louchera glede možnosti za Avstrijo, ki predvideva ustanovitev finančnega sindikata z glavni co 200 milijonov. Konferenca se je zaključila. Pooblašenci so izjavili, da so bile vse določbe brez ovire podpísane. Uspehi v vprašanju sankcij se še boljše, kakor se je pričakovalo. Vti konferenčnih uspehov je ta: znatez uspeh francoske politike, veliko zadovoljenje vseh zaveznikov.

London, 31. jan. Pariška konferenca je sklenila sklicati še tri nadaljnje mednarodne konference, in sicer eno v Bruslju, drugo v Londonu, tretjo pa v bližini Trsta.

Pariz, 29. jan. Na konferenci sprejeto poročilo Loucherevco o sredstvih za pomoč Avstriji priporoča zavezniškim vladam, naj odpomorejo bedi avstrijske republike in naj se odpovedo vsem zahtevam glede reparacij in stroškov za posadke. Poročilo predvideva tudi ustanovitev nekake «Avstrijske družbe», ki naj bi jo priporočili bankirjem raznih držav po sprejetju gotovih odredb glede zmanjšanja števila uradnikov, glede preobilnega prebivalstva Dunaja in ustanovitve finančne kontrole. O stvari se bo še razpravljalo in v bližini Trsta se sestane konferenca vseh novih držav, ki so sosedinje Avstrije da se izboljšajo odnošaji teh držav in stanje tega dela Evrope.

Berlin, 31. januarja. Današnja seja državnega zbora je bila takoj po otvoritvi na željo ministra zunanjih poslov dr. Simensa odgođena na jutri ob 16., da poda vlada svojo izjavo.

Pariz, 31. januarja. (Izv.) Pri finančni konferenci takozvanihi nasledstvenih držav, ki se bo vršila v Portorosse pri Trstu in ki prične dne 3. februarja bo Francijo zastopal Fatou.

Boljševiška organizacija v Parizu.

Pariz, 30. januarja. (Havas) Tekom včerajšnjega dopoldneva so policijske oblasti izvršile pri slovanskih beguncihi hišno preiskavo. «Temps» javlja, da so odkrile boljševiško organizacijo. Glavni krivec je neki Abramowicz, ki je od zborovanja v Toursu dalje deloval za Trockega, ki ga je plačal. Vsega skupaj so zaprli 15 oseb. Organizacija, ki so ji prišli na sled, je menda dobavljala mednarodnim revolucionarjem ponarejene potne liste in legitimacije. Abramowicz je poprej stanoval v Nici pod imenom dr. Zalewski. Po poročilih iz Nice, je menda doma iz češkoslovaške. Neka dijakinja ki so jo tudi prijeli, je najbrže doma z Dunaja in se piše Selma Bertin.

Dunaj, 31. januarja. Novi opravihi kraljevine SHS na Dunaju. Svetozar Rašić, prvi tajnik kraljevskega tajništva v Parizu, je nastopil svoje mesto.

Dunaj, 31. januarja. (Izv.) Tekom današnjega dne je obotelo 20 oseb na pegavici.

Proslava odlikovanja Beograda.

Iz Beograda poročajo 30. januarja: Včeraj ob pol 10 uri dopoldne je prispel general Franchet d'Esperay s svojim spremstvom. Mesto je bilo v zastavi, kolodvor ves ozajštan s cveticami. K sprejemu so prišli generali Jurišić, Bečević in vojni ministar general Jovanović in imenu kralja. Dalje so prišli k sprejemu: Zupan beograjski Karajovanović z mestnim uradničtvom, francoski poslanik, oficirji beograjske posadke in številno občinstvo.

Vlak je prispel točno ob pol 10. uri, ob grmenju topov; godba kraljeve garde je igrala francosko himno. General Franchet je obšel častno stotnijo 7. polka, potem se je pa od peljal v dvor, odkoder je odšel v mesto hišo, kjer ga je župan prisrčno pozdravil. General je v svojem kratkem govoru izrazil hvaležnost občinskemu svetu za prisrčen sprejem in omenil trpljenje Beograda za "asa bombardiranja in okupacije in njegovo zvestobo v kritičnih momentih. Na to se je vršila na pokopališču svečana zadušnica padlim bojovníkom in general je položil venec na spomenik.

Zvečer je bil general gost na dvoru.

V nedeljo je bila svečana seja v veliki dvorani Narodne skupščine, katere so se razen celokupnega občinskega uradništva udeležili tudi regent Aleksander, francoski general Franchet d'Esperay, vsi člani konstituantne, francoski poslanik De Fontenay z osebjem svojega poslanštva, razni drugi poslanci, generaliteta, načelnik mesta Zagreba, častniki, zastopniki tukajšnje francoske kolonije in drugi.

Točno ob desatih dopoldne je beograjski župan Karajovanović otvoril sejo. Pred prehodom na dnevni red je imel predsednik govor, v katerem je razlagal pomen današnje slavnosti in dejal, da je to največje odlikovanje, ki ga je mogla francoska republika izkazati za vztrajnost in junaško obnašanje mesta Beograda. Nato je bil stavljen predlog, naj se sedanja Dozoriška ulica prekrsti z znak zahteve francoski vladi za odlikovanje v Francosko ulico. Predlog je bil soglasno sprejet. Odbor je nato v znak zahvale proglasil ministrskega predsednika Brianda, predsednika republike Milleranda in urednika Gauina za častne meščane občine Beograd.

Točno ob 10. uri 25 minut je stopil v dvorano general Franchet d'Esperay s svojim spremstvom, burno pozdravljen z živjo klici. Med njegovim vstopom je igrala godba francoske himne. General je zavzel mesto med vojnim ministrom in predsednikom skupščine, čez nekoliko minut je vstopil regent med živahnim življenjskim klicanjem in med grmenjem topov ter zavzel mesto med generalom d'Esperayem in predsednikom dr. Ivanom Ribarjem. Zupan je nato pozdravil poslanika francoske vlade in francoske vojske, ki je s srbsko vojsko in z ostalimi zavezniki izvajala sijajno zmago nad neprijatelji. «Toliko ljubše nam je», je rekel zupan, «da sprejememo odlikovanje iz rok onega, ki se je vojeval za našo domovino».

V svoji zahvali je izjavil general D'Esperay, da je srecen, da more biti tolmač ljubezni in udanosti francoskega naroda in francoske vlade. General je izročil odlikovanje županu, ki je nato glasno prečital in prestavil generalu diplomato, s katero se general sprejema za častnega meščana beograjskega. Nato je bil sprejet predlog, da se pošlje predsedniku pariške občine blazovni pozdrav. Beograjski župan je končno pozdravil tudi zagrebskega načelnika gosp. Heinzla, ki je zastopal mesto Zagreb in ki je prinesel s seboj za spomenik padlim junakom 50.000 kron.

Seja je bila končana točno ob enajstih z govorom zagrebskega župana. Navzočni so se podali na trg prestolonaslednika Aleksandra, kjer je bil slavnostni defilee čet beograjske garnizije, kraljeve garde, podčastniške šole in vojaške akademije. V prvi vrsti so stopali invalidi. Zvečer se je vršil v častniškem domu slavnosten banket, h kateremu so bili povabljeni vsi zastopniki beograjske občine.

sole, ker je priznal da njegovi tovariši niso bili prisiljeni služiti sovražnikom svojega naroda, ampak so se svojevolično prodali svojim krvnikom, kar je toliko žalostnejše!

— Ljubomir Jovanović — Solunac se je v večerni seji konstituantne opraviceval radi svojih izjav in v dopoldanski seji in se izgovarjal, da njegovih izjav niso poslanci prav razumeli. «Politika» poroča, da je moral to svojo izjavo dati Jovanović po zahtevi radikalnega kluba, kjer so poslanci napadli Jovanovića, da je govoril to, kar ne bi smel govoriti v smislu klubskih sklepov.

— Zakaj Italija zavlačuje ratifikacijo rapalske pogodbe. «Riječ» javlja iz Beograda, da se je neki odgovorni italijanski faktor izrazil njenemu dopisniku glede zavlačevanja izvršitve rapalske pogodbe od strani Italije tako-le: «Vaša država ne daje jamstva za svojo stabilnost. Pogledajte samo agitacijo Radića in Korošca! Vse to je dokaz, da lahko doživimo na vzhodni strani Jadrana iznenadjenja, da morejo nasteti dogodki, vspricho katerih mora izvesti Italija svobodne roke. Kaka situacija nastane, ako se več država razdeli na več držav in na Jadrano in Kvarneru nastane nova država. Rapalska pogodba v Italiji ni popularna, narod in vlada sta se težko odredila svojih večjih zahtev. Italija jo je priznala, ker je sklenjena s kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev pod pogojem notranje konsolidacije, stabilnosti in garancij za mir. Ako tega ni, ako se zgodi to, kar se je zgodilo na Balkanu, kaj potem? Jasno je, da je po rapalski pogodbi Italija vezana samo napram kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev, a nikakor napram državi, ki bi nastala po nji na Jadrano. V tem slučaju bi novo politiko Italije diktirali le njeni interesi in njene izkušnje v vojni. Hrvati in Slovenci so našli sovražnika. Zato nam ne bo mogoče ostati na granici rapalske pogodbe. Mi pridemo v bližino Ljubljane, pridemo v Delnice, pa tudi dalje, da bomo mogli gledati Ljubljani in Zagrebu v želo».

— Odprava cerkvenih praznikov na Češkem. Pravosodni odsek češkega parlamenta je sprejel predlog, da se odpravijo vsi cerkveni prazniki in da se njih praznovanje prepusti svobodni volji posameznega državljanja.

— Ojačanje italijanske vojne mornarice. Italijani so, kakor znano, ustili najboljše manjše enote bivše avstro-ogrške mornarice v svojo lastno vojno brodogradnjo. Priklonili so 2 mali križarki, 7 torpednih rušilcev, 3 moderne nemške križarke in 3 večje torpedne rušilce. Vse te ladje so dobile nova imena. S temi lahimi enotami, ki so v vojni opetovano pokazale svojo veliko vrednost zaradi svoje gibčnosti, je italijanska vojna mornarica pridobila novih 30.000 ton prvovrstnega ladijskega materijala.

— Pred rusko-rumunsko vojno. Iz Varšave prihajajo poročila, da se sovjetska vlada pripravlja z vso odločnostjo in resnostjo za napad na Rumunijo. Ob Dnjestrju je sedaj kon-

centriranih 15 sovjetskih divizij z vso konjenico generala Budgenija. Preko zime so Rusi reorganizirali svojo armado, a ker so izdali parolo, da gre za osvoboditev Besarabije, je vstopilo v sovjetsko vojsko veliko število najsposobnejših ruskih častniških oficirjev, ki smatrajo vojno proti Rumuniji kot narodno rusko dolžnost. Vrhovna ruska komanda za operacije proti Rumuniji je sestavljena, imenuje se «komitet za osvobodjenje Besarabije» in ima za sedaj svoj sedež v Odesi. Sovjetski emisariji, ki so bili v Rumuniji in Besarabiji, poročajo komitetu, da je Rumunija nespособna za boj, ker ima za hrbtno dva nepomirljiva sovražnika, Jugoslavijo (?) in Madžarsko, a v Besarabiji je vse pripravljeno za vstajo proti nacilni rumunski okupaciji. Kakor hitro zadone ob Dnjestrju ruski topovi, bo vsa Besarabija na nogah. Boljševiški listi v Odesi izhajajo pod parolo: «Vse za Besarabijo!» Na Dnjestrju ima danes sovjetska vlada vso konjico Budgenija, 3 kovaške divizije XI. armado pod poveljstvom Dimitrijeva, armado Kotovčega, 2 divizije težke artilerije, 2 diviziji oklopnih avtomobilov in sestave čete sibirskih polkov, kakor tudi besarabske dobrovoljske bataljone.

— Ruski apel. Iz Pariza javljajo: Ruski narodni odbor je pred koncem zasedanja izdal poziv na vlade in narode celega sveta, v katerem naglašajo, da je poldrugi milijon Rusov zapustilo domova tla, da se rešijo boljševiških grozot. Med izgnanci se nahaja veliko inteligence, ki trdno veruje v obnovo ruske kulture. Ne samo, da rešijo svoje življenje, ampak tudi, da ohranijo rusko kulturo, da v pregnanstvu in tujini

zbirajo moči, so se podali v tujino, dokler ne pride prerojenje Rusije. Podpisani pozivljajo, naj narodi, ki so sprejeli ruske izgnance, lajšajo njih bedo.

Prosveta.

— Marijonetno gledališče predstavlja v sredo (na Svečnico) dne 2. februarja t. l. ob 3. in pol 6. uri popoldne Pocijevo pravljico v štirih dejanjih «Obuti maček».

— Petar Konjović, znani skladatelj, je prevzel upravo narodnega pozorišča v Novem Sadu.

— Subvencija hrvatskemu prirodoslovnemu društvu. Hrvatsko prirodoslovno društvo, ki izdaja znanstveni časopis «Glasnik» in poljudni časopis «Priroda», ki je razširjen tudi med slovenskim občinstvom, se je obrnilo do ministrstva prosvete s prošnjo za subvencijo. Minister prosvete je društvo dovolil za izdajanje omenjenih časopisov podporo 40.000 kron iz letošnjega državnega budžeta.

— Boj za Kristusa. Naš veliki umetnik Ivo Meštrovič je izdelal več religioznih del, med katerimi zavzema prvo mesto Krist na razpelu, ki je po priznanju svetovne kritike — delo je bilo razstavljeno v Londonu, Bruslju in Parizu — edinstveno delo cerkvenega kiparstva in znači preokret v cerkveni umetnosti. Zagrebška stolna cerkev je hotela nabaviti to umetnino za cerkev, da na ta način ostane delo v domovini. Tedaj so se pa od vseh strani oglašili kritiki, ki so se zgražali, da pride tako umetniško delo v cerkev. Oglašil se je tudi znani madžaron in Frankovec Ivo Kršnjavi, ki je poslal zagrebškemu kapitelu pismo, v katerem pravi, naj za božjo voljo ne postavi v cerkev Meštrovičevega Krista, ki je bolj podoben opici iz Brehmsovega Tierleba nego Kristu!

Domace vesti.

Ljubljana, 31. januarja.

* Lepa družba se je zbrala v sobotni seji konstituantne. Nekdanji predsednik habsburškega režima, klerikalci in za-jedničarji, so tekanjali med seboj, kje bo nasprotnikom, — seveda demokratom, dokazal več zvez z Habsburžani. Da ni postopanje teh ljudi skrajno predrzno, človek bi se le smejal, kako se napenjajo ti nekdanji habsburški lakaji, da opero raz sebe madeže svoje politične preteklosti, ki je bila od prvega dne njih političnega delovanja pa do prevrata v znamenju pasje lojalnosti do svetle dinastije! Smešno je, da si upajo ti ljudje očitati komu habsburžanstvo, ko sami niti do danes še niso zlezli iz njega. No, pa Srbi prav dobro poznajo to lepo družbo, ki se je do včeraj branila položiti prisego kralju in domovini, a druge zmerja z Habsburžani. Dobro pripominja k temu prizoru «Politika», ki pravi, da je zbrala prav čedna družba, manjkalo je samo še Stipica Radića, da bi dirigiral svojo habsburško himno, ki bi jo ta družba gotovo stoji pela in poslušala.

* Stoji, stoji Ljubljana. Pišejo nam: Umrl je v Parizu Ernest Denis, velik prijatelj našega naroda, zagovornik naših pravic pred zapadom, Cehi proglasajo praznik narodne žalosti, Beograd priredi žalno akademijo, češki konzulat se spomni v Ljubljani velikega moža... a Ljub-

ljana? — Umrl je v Beogradu veliki vojskovodja Mišić, naš osvoboditelj, ves vet proslavlja njegovo ime, vsa Jugoslavija prireja posmrtnice, v Ljubljani vihra klavirno tu in tam po kaka črna zastava in to je vse! Francoska republika je odlikovala s svojim največjim odlikovanjem mučeniški Beograd, vsa Srbija je navdušena, Zagreb pozdravlja na kolodvoru odposlanca francoskega naroda, pošilja v Beograd svojega župana, da prisostvuje svečanosti, da se pokloni manom padlim junakom, Zagreb je v zastavi, Ljubljana pa eksplozivna v predpustnih veseljih! Res žalostnejšega ubožnega spričevala si ni mogla dati Ljubljana, kot si ga je dala v teh dnevih. Nismo malokontenti in večni zavbavljači, a te dni nam je bilo precej čudno pri srcu, ko smo živeli v ti beli Ljubljani, slovenski prestolici...

* Članarina za Jugoslovansko Matice znaša mesečno 1 dinar. Vplačujo se po položnicah, ki se dobe brezplačno v vsakem poštnem uradu. Pisarna Jugoslovanske Matice se nahaja v Ljubljani, Pražakova ulica 3, prvo nadstropje.

* Odgoditev proslave aneksije. Vest, ki smo jih objavili pred nekaj

Politične beležke

— Nove volitve na Hrvatskem? Predsednik konstituantne, dr. Ribar, je izjavil dopisniku «Jutranjega lista» da bo v prihodnjih dneh pozval zastopnike Radićeve stranke, da predložijo svoje poverilnice, da more o njih razpravljati verifikacijski odbor, kateri je v ostalem svoj posel že dovršil. Če se poslanci temu pozivu ne odzovejo, potem odloči konstituenta o usodi teh mandatov. Kakor poročajo iz parlamentarnih krogov, bo konstituenta gotovo mandate Radićevih poslancev razveljavila. Nato bodo poklicani po redu njihovi tovariši s kandidatih list. Ker se tudi ti ne bodo odzvali, bodo po izbrpanju kandidatih list se morali

razpisati na Hrvatskem za 50 mandator nove volitve.

— Dragoceno priznanje. Zajedničarski poslanec Herubin Segvić pravi v «Hrvatskem listu»: Naj vedo balkanezarji, da hrvatski narod ni bil nikdar suženj, da ga ni nikdo pokoril s silo, da je ta narod upravljal usodo po svoji volji in prepričanju kot svoboden in ravnopraven faktor. Svet ve dobro, da Hrvati niso bili nikdar avstrijski sužnji, ker so se oni borili več in bolj zgodaj proti Avstriji nego Srbi! Prav lepe besede: Segvić povdarja, da hrvatski narod niso zaslužili Dunaj in Budimpešta s silo, ampak, da je šel ta narod s svojo voljo in prepričanjem v dunajsko službo. To priznanje je res značilno za politike Segvićeve

FRANK HELLER:

49

Prigode gospoda Collina.

Roman.

(Prevod iz švedščine. F. J.)

Filip je odgovoril z naklonom in s pogledom, ki je povedal preveč. Te ga se je Filip dobro zavedal. Smešno! Mož kakor on, in to dekle ga je kar začaralo, dasi je poprej ni poznal, in dasi jo je videl nočjo prvič,.... Stockholm pred desetimi leti pa res ni mogel vpoštevati. Ali je krivo to, da sta rojaka? Ali pikanterija prigode? Ali pa njene zveste oči in možnost, da mu ona veruje? Ali ker se je pojavila pred njim kakor posebej ljuba sanja in ravno danes, na dan spominov in klanja starih senc? Najbrže vsacega nekaj. Pa bilo kar bilo, Filip je spravil svoje goste v avtomobil in počasi odkorakal proti domu, v njem je pa pelo sto misli: Modre oči... ženskost večna miče nas... blede izrazito obličje... nikdar še nisem videl takih las nad takšnim obrazom... in končno ljubši le žensko svojega naroda, vkljub vsemu...

Aj, aj, gospod Collin! Pomisli na Samsona!

Prihodnja dva dni sta bila bežna kakor sladki jesenski sen. Filip je že dan po večerji pri Frascatiju zopet srečal gospodično Holtenovo, bodisi da je bil to slučaj ali usoda.

Sla je proti westminstrski opatiji, sama, in Filip, čegar previdnost se je zopet pojavljala, je čutil, kako mu iznova gine, čim je zagledal lepoticu. Skupaj sta odšla k znamenitim večernicam v katedralo, potem pa na sprehod po ulicah. Bila je bolj molčeča, nego včeraj pri večerji, vendar je celo njeno bistvo bilo priščno, odkrito in zanimivo, tako da so se protesti njegovega razuma oglašali čimdalje tišje. V najgloblji notranjosti pa si je mislil: Kdo ve? Morda jej je pa znano vse, in vendar me ne zaničuje! V takšnih modrih očeh vendar ne more biti varanja!

Drugi dan je čakal pred Marble Arch mnogo pred tretjo uro. Štel je minute in se bal, da si je zadnji hip morda le še premislila. Nazadnje je pa prišla, samo malo se je zakesnila. Odšla sta v Kew, v lepi stari park z eksotičnimi gredicami. Bilo je čarobno. Mokrotna, izdaleka ko groz-

dje modra jesenska megla je visela z dreves in legala na prostrane travnike, veter je prinašal vonjave pročlega poletja, med vejami se je prelivala solčna svetloba kakor v potokih raztopljenega zlata. Gospodična Holtenova in Filip sta se sprehajala po parku in steklenem vrtu. Skoraj jecljaje jej je Filip zaupal svoje prepričanje, da v celim vrtu ni palme, ki bi bila bolj vitka od uje in da nima nobena rastlina bolj modrega cveta od njenih oči, ko ga je prekinila, se srčkano nasobila in mu odgovorila, da je lačna.

Oj bogovi! Lačna je! Čudovita in dražestna ženska, nobena palma ni bolj vitka, nobeno steblo ne nosi bolj modrega cveta ko so njene oči, in ona je lačna! Ti si falot! je Filipova vest klicala svojemu lastniku, skesano je priznal in jezik, čegar blestečo zgovornost so občudovali nekdanji Filipovi odvetniški kolegi, je vezal sedaj otrobi in nerodna opravičenja. Potem je odpeljal dekle nazaj k čakajočemu avtomobilu iz zaklical vozniku: «Carlton!» Toda punca je ugovarjala. «Ne, tam je vse preveliko. Ali ne veste nikamor, kjer bova bolj sama zase?»

«Nekoliko bolj sama zase» se je radovale Filipovo srce in «Café Dau-

phin!» je zaklical šoferju, na kar sta oddrdala.

No, in okrog šeste ure popoldne sta sedela v separatnem kotičku kavarni. Ozke voščene sveče so se borile proti somraku in njihova luč se je odbijala v lakiranih japonskih stenah, ki so ju zakrivala pred svetom. Močno se svetlikajoče sadje, breskve, velike žolte hruške so tvorile ozadje izbranemu dineju, ki ga je pričaral Filip z dobro besedo in napitmino, saj še ni bil običajni čas za diner. Končno sta sedela pri kavi in likerjih, Filip si je prižgal smodko in počasi ponudil svojemu vis-a-vis cigaretni tok.

«Hvala», je odgovorila, «tako tu v dveh...» Ko jej je ponudil voščenko svečico, da jej prižge cigareto, so se staknili njiju prsti in sladki meč je prebodel Filipovo dušo.

Filipovo nezaupanje je spalo spanje pravičnega. Filip sam je bil neozdravljivo zaljubljen.

Naenkrat ga je pa iztreznila z vprašanjem, stavljenim kar naravnost:

«Gotovo se vam zdim strašno vsiljiva? Najprej Vas nagovorim pri Frascatiju, potem se kar sama novabim k dineju?»

«Očarljivi ste,» je odgovoril Filip sanjavo.

«Vzrok je prav enostaven, vsaj za danes,» je nadaljevala.

«Lačni ste bili,» je odgovoril Filip. «Nikdar si tega ne odpustim, da nisem pomislil...»

«No, potem si ne odpustite že dveh reči. Saj ste pozabili tudi na mene samo, kakor ste mi včeraj priznali.»

«To je ravnotako neverjetno, kakor neodpustljivo!»

«Da, pa sedaj naj vam še povem, zakaj sem bila tako zelo lačna. Predno sva se sestala, sem napravila dolg sprehod. Gotovo ne uganete, kje sem bila?» «Bond Street?» je ugibal Filip.

«Ne, Scotland Yard!... to se pravi, hotela sem tja, pa policijskega ravnanjstva nisem našla.»

Filip je obstal, kakor da je v temi dobil nepričakovano zaušnico in v tej sekundi so se zbudili vsi njegovi speči pomisleki in vsa nezaupljivost. Sicer je imel zavidanja vreden dar, da ni nikdar na obe oči spal ali pa ljubil, čeprav je v zadnjih dneh ta dar skoraj izgubil. Scotland Yard? si je ponovil ironično.

(Dalje prihodnjič.)

šnevi, da so Italijani odgodili proslavo aneksijske našega zasedenega ozemlja, se sedaj potrjuje. Za dne 6. februarja naznanjene slovesnosti se bodo vršile pozneje. Kakor nam sporoča tajništvo jugoslovanske Matice, so vsled tega preloženi tudi vsi protukrepi, ki se naj izvršijo isti dan, kakor nameravana proslava v Trstu. Javnost bo o tem pravočasno obveščena.

* Dvoboj med Ivico Frankom in Dražicom. Šest Bosancev je hotelo te dni v nekem budimpeštanskem hotelu premlatiti narodnega izdajalca dr. Ivica Franka. Na dr. Dražića je letel sum, da je on aranžiral ta »atentat« in je bil vsled tega aretovan. Pozneje so ga sicer izpustili iz preiskovalnega zapora, ostal pa je pod policijskim nadzorom. Vsled tega je dr. Dražić Franka pozval na dvoboj, v katerem sta bila oba lahko ranjena.

* Nabirajte naročnike za *Sokolice*. *Časopis*, kot odgovor na vse napade na Sokolstvo. Čim bolj bodo razširjena sokolska časopisja, tem bolj bodo brezpomembni lažnivi napadi na sokolstvo. Vsaka Sokolica in vsak Sokol bi moral biti naročnik vsaj enega sokolskega lista.

* Iz Trbovelj nam poročajo dne 30. t. m.: Velikasten povelj je povelj, kako spoštovanje je vživala pokojna gospa Ana Dimnikova v najširših krogih naroda. Od blizu in daleč so prihitali zastopniki narodnih organizacij, da izkažejo zadnjo čast odlični rodoljubkinji. Iz Ljubljane so prišle gđna. Roblekova in g. Maša Gro-mova kot zastopnici osrednjega vodstva Ciril Metodove družbe, nadalje g. Ludvikova, Potočnikova, Keršmančeva in Knajžlova kot odposlanci šentpetrške župne, gospodje nad-inspektor Ludvik in nadrevident Keršmanec pa kot zastopniki moške Ciril Metodove podružnice. Iz vseh krajev ob Savi so poslala narodna društva zastopnike, Sokoli iz Posavja so se zbrali v velikem številu. Spreveda se je udeležilo na tisoče domačega ljudstva, gospode, kmetov in delavcev, domača narodna društva so prišla korporativno. Delavska godba je igrala žalostinke, krsto so nosili Sokoli. Pevski zbor je pred hišo in na pokopališču krasno zapel »sokolovsko mater« v slovo. Ob odprtem grobu so se v lepih govorih poslovili od pokojnice ga. Potočnikova iz Ljubljane v imenu Ciril-Methodove družbe, g. učitelj Velkavrh v imenu domačih narodnih organizacij in narodnih delavcev, g. Kos pa za Sokolstvo. Pokojnici ostane ohranjen trajen lep spomin v analih našega narodnega življenja.

* Japonski delegat potuje po Jugoslaviji. Japonski delegat v komisiji za razmejitev z Bolgarijo, g. Jasi, bo premor dveh mesecev, ki je nastal v komisiji, porabil na ta način, da prouči naše kraje in ljudi. Japonski delegat namerava zlasti prepotovati naše industrijalno-trgovske centre in obišče tudi Slovenijo.

* Pravna fakulteta v Subotici je bila na sv. Save dan slavnostno otvorjena. Slavnosti so prisostvovali zastopniki ministrstva prosvete, delegata ljubljanske in beogradske univerze ter general Pavlovič s celim častniškim zborom.

* Vse strojepiske so odpuščene iz službe v konstituenti, ker se je pokazalo, da so nezaupljive in ne znajo preveč varovati uradne tajnosti. Nadomestile se z moškimi močmi.

* Slavnostne znamenje v korist invalidov. Povodom odlikovanja Beograda s križcem častne legije je ministrstvo pošte in brzojava izročilo prometu invalidske znamenje po 5, 15, in 25 par nominalne vrednosti. Polovica prodajnega znamka je namenjena invalidskemu fondu. Znamke po 5 par nosijo sliko Kosovke djevojke, one po 10 par predstavljajo trpljenje srbske vojske o prišli umikanja skozi Albanijo, a one po 25 par simbolizirajo ujedinjenje našega naroda. Z ozirom na človekoljubni namen, kakor tudi z ozirom na okolnost, da ostanejo te znamenje samo tri mesece v prometu in bodo vsled tega imele veliko filatelistično vrednost, je pričakovati, da bo občinstvo živahno kupovalo te znamenje.

* Vojaška straža ustrelila dva neznanca. V soboto zvečer je v Zagrebu na Strojarski cesti vojaška straža ustrelila dva neznanca seljaka, ki na poziv straže nista obstala, marveč sta se spustila v beg. Oba neznanca sta mrtva. Identiteta ustrelenih se doslej ni mogla dognati.

* Nove telefonske slušalice. Pri dolgih telefonskih razgovorih je neprijetno držanje slušalic, a tudi slušalice s pesem, katerih ni treba držati, so neprijetne, ker prenašajo pritiska. Sedaj je

tovarna Siemens & Halske spravila v promet majhne slušalice, ki so glede jasnosti enakovredne velikim slušalicam, po so tako majhne, da se lahko vtakne v uho.

* Zveza jugosl. železničarjev, podružnica Maribor, je na zadnjem običnem zboru izvolila sledeči odbor: predsednik v. rev. Kežar, I. podpredsednik rev. Škrjanc, II. podpredsednik Selinšek, tajnik Černejvič, blagajnik Kranjc. Odgovorile prijave rekrutov v Mariboru. V zmislu odredbe dravske divizijske oblasti je prijava rekrutov v Mariboru preložena od 7. na 11. februarja.

* Porotno zasedanje v Mariboru. Prvo letošnje porotno zasedanje v Mariboru se prične 7. marca in obeta biti največje in najzanimivejše. Pri-glašeni je že desetak 20 razprav. Število pa bo najbrže naraslo na 50. Med drugim pride na vrsto slučaj Živko iz Ciglene pri Mariboru zaradi umora žene in otroka in obno-vitve procesa proti Tavčarjevi iz St. Ilje, ki je bila pri zadnjem porotnem zasedanju zaradi umora svojega moža obsojena na smrt, a je njen zagovornik prodir z ničnostno pritožbo, ker se je med porotniki nahajal eden, ki ne zna slovenski.

* Iz Celja nam poročajo: Češkega zunanjega ministra dr. Beneša bo na njegovem potovanju v Italijo pri prihodu v Celje pozdravil mestni svet z gerentom na čelu.

* Redek jubilej je slavila dne 31. januarja rodbina Antona Božiča, posestnika v Polulah pri Celju, očeta celjskega odvetnika dr. Božiča, 75-letni Anton in 74letna Terezija Božič sta praznovala svojo zlato poroko, hčerka Marija in zet Ferd. Slana pa srebrno poroko. Istočasno se je vršila poroka sina slednjih dveh, Martina z gđ. Faniko Ocvirk.

* Poroke. Dne 25. januarja se je poročil v Lučah lesni trgovec in posestnik Franc Mlačnik z gđ. Berto Bratanič. — V Celju se poroči dne 1. februarja t. l. sodni avskultant Mirko Detiček, sin celjskega notarja, z gđ. Faniko Konfidenti iz Zavodnena pri Celju.

Celje, 31. januarja. (Izv.) V nedeljo zvečer se je mizar Albin Planinc na Dečkovem trgu v Celju podal, potni, ko je spravljal dvehmesečnega sinčka Albina in enoletno hčerko Frančiško v postelj, s svojo ženo v gostilno, nahajajočo se v isti hiši. Ko sta se oba približno čez eno uro vrnila v stanovanje, jima je udaril nasproti velik smrad. Stanovanje je bilo popolnoma v dimu, v enem kotu je tudi gorelo. Požarni brambi se je sicer posrečilo, zadušiti ogenj in spraviti otroka iz sobe, toda bila sta oba že mrtva. Vsi poizkusi, da bi ju spravili k življenju, so se izjalovili. Policijski zdravnik je ugotovil, da sta se zadušila. Kako se je zgodila nesreča, še ni pojasnjeno. Policija vodi preiskavo, vendar pa je pustila zakonsko dvojico na prostem, ker sta oba na jako dobrem glasu in zelo pridna.

* Lovci! Za potovanje v Ljubljano na naš občni zbor, je na vseh progah (državne in južne železnice) v Sloveniji dovoljen 50 % ni popust. Vsak član naj kupi *celo karto* do Ljubljane, in sicer samo za tja in ne tudi za nazaj. Na kolodvoru v Ljubljani naj karte ne odda, ampak vratarju reče, da gre na naše zborovanje in naj karto pridrži ter spravi, na zborovanju naj si preskrbi potrdilo, da se je udeležil običnega zbora. Potrdilo se bo napisalo na hrbet društvene izkaznice (plačilnega lista), zato naj vzame vsak član izkaznico (plačilni list) društva za leto 1920 ali 1921 seboj. Novi člani in pa tisti, ki so stari izkaznico kam zalozili, dobe na zborovanju novo izkaznico. Za vožnjo nazaj ni potreba kupiti nove karte, ker velja stara karta tudi za nazaj. Pokazati pa je treba tako na kolodvoru vratarju, kakor tudi sprevodniku staro karto in potrdilo na izkaznici (plačilnem listu). Za pot v Ljubljano se lahko kupi karta že 1. ali 2. februarja, za pot nazaj pa velja jo te karte 2. februarja zvečer in pa 3. februarja čeli dan. Zloraba (ako bi kdo na tuje ime potoval), se kaznuje. Vse članse prosimo, da opozore svoje tovariše na ta razglas in da se zanesljivo udeležijo običnega zbora, ker na zborovanju bo odločeno o važnih stvareh, kar je bilo povedano že v »Lovcu«. Začetek ob pol 3. uri popoldne. Čakamo samo pol ure. Ob 10. uri dopoldne posvetovanje o ustanovitvi »Centralnega Saveza lovaških udruženja Jugoslavije«. Vstop članom prost. Zvečer sijajen ples na korist »Zelenega križa«. Obika za dame in gospode: lovska, sportna, promenadna, narodna itd. samo ne-plesna (črna). Vse te tri prireditve se vrše v »Narodnem domu«. — Odbor Slovenskega lovskega društva.

* Maščevanje beguncev. Nek roški nemškutar iz Boroveli, imenom Wernigg, prihaja v Ljubljano in izvažja iz Slovenije koruzo, ki jo prodaja na Koroskem. Danes so ga koroski begunci spoznali — mož je znan kot nemčur in slovenozre — in so ga napadli, ko je sedel v gostilni »pri Štruklju«. Po primernem poduku, podeljenem mu brevi manu, je prišlo do hudih prerekaj, katerim je napravil konec priključni stražnik, k je Wernigg odpeljal s seboj.

* Mučen prizor se je odigral danes na Dunajski cesti. Neki znani narodni trgovec je srečal drja. Pegana, pristopil ter mu ponovil očitanja, katera je svojčas javno dvignil odvetnik dr. Oblak. Kmalu se je nabrala gruča ljudi, ki je radovedno poslušala. Trgovec je zaključil prizor z na ves glas izrečeno žaljivko: »Vi ste brezčastneži!« Dr. Pegan je ves čas molče poslušal ter se brez vsakega odgovora odstranil. Na prisotne je napravil prizor zelo mučen vtis.

* Predavanje o davkih priredil gospodarsko napredno društvo za šent-jakobski okraj v petek dne 4. februarja ob pol osmi uri zvečer v šent-jakobski dekliski šoli. Predava strokovnjak. — Vstop prost. Vabimo na predavanje zlasti trgovce, obrtnike in gospodarje.

Ljudske štetje.

Gg. popisni komisariji za Ljubljano in Spodnjo Šiško se prosijo, da pridejo zanesljivo spodaj določenega dne in točno ob določen uri v veliko dvoran mesnega magistrata, da se skupno po krajih ugotovi, če niso stranke katerih hiš dvakrat popisane, oziroma če ni prebivalstvo katerih hiš, šup, barak, vagonov itd., v katerih stanujejo ljudje, dvakrat popisano.

Gg. popisni komisariji naj prinesejo s seboj samo opisni krog (formular št. 1) in kontrolno polo (formular št. 5). Kdaj se bo predložil ostali material, se objavi pozneje.

Gg. popisni komisariji naj se zgledajo v veliki dvorani na magistratu, kjer so dobili usna navodila, zanesljivo in točno po sledečem redu:

Gg. popisni komisariji za I. okraj (popisni krogi št. 1 do 23) dne 3. februarja ob osmih;
za II. okraj (popisni krogi št. 24 do 49) dne 3. februarja ob desetih;
za III. A okraj (popisni krogi št. 50 do 65) dne 3. februarja ob štirinajstih;
za III. B okraj (popisni krogi št. 66 do 85) dne 3. februarja ob šestnajstih;
za III. C okraj (popisni krogi št. 86 do 105) dne 4. februarja ob osmih;
za IV. A okraj (popisni krogi št. 106 do 133) dne 4. februarja ob desetih;
za IV. B okraj (popisni krogi št. 134 do 162) dne 4. februarja ob štirinajstih;
za V. okraj (popisni krogi št. 163 do 174) dne 4. februarja ob šestnajstih;
za VI. okraj (popisni krogi št. 175 do 189) dne 5. februarja ob osmih;
za VII. okraj (popisni krogi št. 190 do 219) dne 5. februarja ob desetih.

Ta poziv je nabit tudi na mestni deski, levo od vrat glavnega magistrata stranskega poslopja, kjer se bodo nabili tudi nadaljnji razglasi, ki se tičejo ljudske štetje.

Hoteli, javna prenočišča in gostilne se opozarjajo, da ne smejo v noči od 31. januarja do 1. februarja 1921 nič dati prav nikomur postelje ali kako drugo prenočišče, ako bi prenočevalci ne izpolnili osebne popisnice (obrazec št. 3), oziroma ako zanje sami to ne store. Policija bo to noč strogo nadzirala vsa javna prenočišča, da ne bo nihče ostal nepopisan. Kdor bi se pregrešil proti temu ukazu, se bo strogo kaznoval in se mu event. tudi lahko prepove oddaja postelj ali sob tujcem, ki se bodo rekvirirale od stanovanjskega urada v druge svrhe.

Važno za vse prebivalstvo Ljubljane. Če bi katera stranka ali oseba iz Ljubljane in Spodnje Šiške do 2. februarja 1921 ne dobila popisnice za popis osebe in živali, naj se zgleda nemudoma na magistratu v mestni posvetovalnici, da se takoj popiše, ker je sila važno, da nihče, ki se nahaja v noči od 31. januarja do 1. februarja 1921 v Ljubljani in Spodnji Šiški, ne ostane nepopisan. Popis prebivalstva in živali ni-ma za posameznika kakor tudi za rod-bine prav nikakih slabih posledic, ker se vsi podatki hranijo tajno in niso prav v nikaki zvezi z davki ali drugimi bremenami ne za posameznika, ne za celokupnost, dočim je za državo kakor tudi za deželo in občine sila važno, da se povecem zanesljivo ugotovi, koliko je bilo vsega prebivalstva, stanovanjskih hiš in drugih stanovanjskih prostorov, ter živine v tem času v Jugoslaviji. Za-to je dolžnost vsakega posameznika, kakor tudi celokupnosti naše domovine, da po najboljši moči pomore do tega, da se ljudsko štetje izvrši v najlepšem redu in z vso točnostjo.

Gospodarstvo

Praški veletrg.

Čehoslovaška industrija je kakor širok in silen kolos, ki je zaprt v ozke prostore in ne more razmakniti sten do skrajnih končin svojih možnosti. Po razsulu avstro-ogrskih monarhije je ostalo na teritoriji sedanje republike 80% celotne industrije nekdanje monarhije. Ta bogata industrija mora dobiti stalen in živahen stik s svetom, da ne zapade umiranju in da resno ne ogroža težko pridobljene politične svobode čehoslovaškega naroda. Gospodarski krizi sledi politična kriza, socialne revolucije, ki so zmožne pri današnji nekonolidiranosti notranje-političnih prilik razstreliti stavbo državne in narodne samostojnosti. V glavnem teku industrijske proizvodnje leži garancija za miren kulturni razvoj in za socialno preosnovo družbe.

Češki gospodarski in trgovski krogi so v trdem premišljevanju spoznali mednarodno trgovsko važnost mesta Prage in celotne države, skozi katero gredo ceste iz severa na jug, iz vzhoda na zahod. Ugodna geografska lega Prage bo ustvarila iz tega mesta važen centrum mednarodnega prometa, kjer se bodo srečavali trgovci celega sveta, da nudijo severu, kar rodi jug, da preneso iz zapada, kar primanjkuje vzhodu.

V tem spoznanju se je rodila misel prirediti v Pragi veletrge z vzorci, ki pomenijo najbolj praktično časovno in krajevo koncentracijo ponudbe in povpraševanja. Na razmeroma malem prostoru je zbrano vse, kar producira močno razvita domača industrija, kar proizvajajo važnejše industrije celega sveta. Veletrgi so razstava vsega, kar ustvarja bister duh in pridna roka. Na veletrgu najdemo trgovci vseh strokov, kar potrebujejo za svoje konsumente. Na veletrgu se odigrava resen konkurenčni boj, ki je potreben zlasti danes, da se razvije do cele popolnosti in zadušil vedno narastajočo draginjo. Na malem prostoru osredotočen konkurenčni boj tu- in inozemskih industrij, omogoča posetnikom najcenejši nakup.

Čehoslovaški gospodarski svet priredi od politične samoosvojitve že drugi veletrg z vzorci, da z njim pokaže voljo in moč tudi za gospodarsko svobodo. Prvi veletrg se je vršil v jeseni 1920. Drugi se vrši od 28. februarja do 8. marca 1921. v Pragi, tam zunaj v prijazni »Stromovki«.

Priprave so v polnem teku. Veletrg je razdeljen po strokah na 18 skupin, ki nudijo mnogo najrazličnejše robe. Razstavni prostori so v celoti in v podrobnostih tehnično in praktično popolni, tako, da morejo zadovoljiti v polni meri kupca v vseh njegovih željah. Veletržni urad izdaja v treh evropskih jezikih poseben uradni časopis »Praški veletrg z vzorci«. Vsak dan bodo izdana tekoča tržna poročila. Tolmači v vseh jezikih so na razpolago.

Kupci, ki obiščejo veletrg imajo zagotovljene posebne udobnosti, ki jim olajšajo potovanje, bivanje v Pragi, sklepanje kupcij, prevoz blaga itd.

Za nas Jugoslovane ima praški veletrg še poseben pomen. S pomočjo Čehov se bomo oprostil gospodarske odvisnosti od Dunaja, kar je tudi v političnem oziru velike važnosti. Bratske vezi med česko in našo državo se morajo utrditi, z vezmi gospodarske solidarnosti. K Čehom moramo hoditi v gospodarsko šolo, da si utrdimo neodvisen ekonomski razvoj. Praškemu veletrgu bomo posvečali v »Jutru« posebno pozornost.

== Vojno posojilo. V Sloveniji je avstrijskega vojnega posojila 529 milijonov kron nominalne. Pričakovalo se je 400 milijonov.

== Falsificirani čeki. Te dni so se v Zagrebu ponujali falsificirani čeki Jadranske banke, izstavljeni od centralne v Trstu za zagrebško podružnico. Neki uradnik tržske centralne si je namreč prisvojil znano število blanket in falsificiral podpise. Opozarjamo občinstvo, naj se pred nakupom čekov te banke poprej dobro pouči, ali so pristni ali ne.

== Otvoritev obrata. Tvornica eternita v Osijeku prične obratovati v jeseni, ker je stavba že skoro dovršena. Glavni udeležniki so znana budimpeštanska tvrdka in lastnica patenta na eternit Hasek & Ko., podjetje »Danica« v Bos. Brodu in beoćinska tvornica cementa.

== Slovensko obrtniško društvo v Mariboru je pridno na delu, da pomnoži in povzdigne narodni obrtniški stan v pomembnih krajih naše ožje domovine. Da pa bo njegovo delovanje rodilo še večje uspehe, je potrebno, da se priklasi vsak obrtnik v društvo. Pri-glasje sprejemata: Franc Novak, brivec, Aleksandrova cesta 22, in Rudolf Mon-jar, čevljar, Tattenbachova ulica 21, Maribor.

== Svinjski sejm v Mariboru. Na sejm, ki se je vršil 28. januarja, je bilo

priganih 78 prešičev, ki so bili vsi prodani. Cene 28 do 30 kron.

== Tobačna kultura v Sloveniji in Prekmurju za leto 1921. Vsi v Ljubljani bivaajoči interesi za gojitev tobaka se opozarjajo na razglas uprave državnih monopolov, ki je nabit na mestni deski. Prijave sprejema do 20. februarja 1921. mestni ekspedit, Mestni trg 27/III.

== Predavanje o povzdigi poljedelske produkcije s pomočjo racionalnejše obdelave in umetnih gnojil, prireditelj čehoslovaška republika. Učitelji poljedeljskih sol in uradniki gospodarskih korporacij bodo imeli tisoče predavanj v vsi republiki, katere bodo izpopolnili z diagrami in fotografijami. Na predavanjih bodo razdeljevali bogato ilustrovane brošure, napisane v lahkorazumljivem jeziku od najboljših strokovnjakov.

== Zakon proti stavkam stranspornih delavcev. Washingtonski senat je sprejel zakon, ki je ostro naperjen proti delavskemu stavkovnemu gibanju. Moč organiziranega delavstva je oslabil zaradi vedno naraščajoče krize v industriji. Zakon preti s kaznjijo do 10 tisoč dolarjev in z zaporom do 10 let onemu, ki bi ustmeno, pisмено ali na drugi način skušal pregovoriti pri transportnih podjetjih zaposlene osebe, da prekinejo z delom, ali kdor bi take osebe k stavki pozivljali ali sploh na kak način vplival na prosto voljo delavca. Ista kazen zadene tudi one, ki skušajo ta cilj doseči s pomočjo kak organizacije ali zveze. Zakon predvideva ustanovitev stalnega razsodišča, kateremu mora transportno delavstvo predložiti svoje želje in zahteve. Zakon hoče preprečiti stavke transportnih podjetij, ki posredujejo promet z inozemstvom ali med posameznimi državami severnoamerikanske republike. Senat upa na ta način ublažiti industrijsko krizo.

Borza 31. januarja

Zagreb, devize: Dunaj 23,75 do 24,30, Berlin 244 do 246, Rim 530, London 542, Newyork 141, Praga 191,50. Valute: dolar 139, marke 235, denar blago

Banka Brod na Savi . . . 270
Jadranska banka . . . 1800
Jugoslovenska banka . . . 675
Narodna banka . . . 644
Hrv. eskomptna . . . 1500 1508
Slavonia . . . 1125 1170
Narodna žunska ind. . . 770
Srpska banka . . . 725
Poljedelska banka . . . 107

Dunaj, Devize: Bukarešta 917,50 do 927,50, Zagreb 457 do 461, Beograd 1839 do 1850, Berlin 1142 do 1148, Budapešta 122,50 do 124,50, London 2590 do 2610, Milan 2445 do 2465, New York 656 do 660, Pariz 4742,50 do 4782, Praga 877 do 883, Zofija 830 do 840, Varšava 78 do 80, Curih 10,540 do 10,590. Valute: dinarji 1830 do 1850, dolarji 652 do 656, franc. franki 4730 do 4770, čehoslov. krome 880 do 886, ogrske krome 123 do 125, lire 2445 do 2465, marke 1139 do 1145, funti 2585 do 2605.

Avstr. krona renta . . . 99,25
„ majska renta . . . 99,50
Ogrska krona . . . 82.—
V. avstrijsko vojno pos. . . —
Turske srečke . . . 1585.—
Kreditni zavod za trg. in ind. . . 1150.—
Anglobanka . . . 1182.—
Bankverein . . . 1800.—
Länderbank . . . 4950.—
Avstro-Ogrska banka . . . 1400.—
Bosanska zemaljska banka . . . 3470.—
Zivnostenska banka . . . 5410.—
Državne železnice . . . 3515.—
Lombarde . . . 8800.—
Alpine-Montan . . . 13740.—
Praška železna industr. . . —
Levкам, papirnica . . . 4580.—
Trboveljska premogokopr. . . 658.—

Praga, Devize: Beograd 205 do 207, Berlin 128,25 do 129,75, Bukarešta 106,25 do 107,75, Curih 1223,50 do 1226,50, Milan 280 do 282, Pariz 528,50 do 531,50, London 290 do 292, New York 74,50 do 75,50, Dunaj 10,65 do 11,65, Zagreb 51 do 52, Budapešta 14 do 15. Valute: jugoslovanske note 196 do 198, lire 90,75 do 91,75, švic. franki 1218,50 do 1221,59, lire 277 do 279, franc. franki 525 50 do 528,50, funti 288 do 290, dolarji 73,50 do 74,50.

Curih, devize: Berlin 10,70, New York 624, London 2417, Milan 2310, Pariz 45, Praga 8,45, Zagreb 4,75, Dunaj 1,825.

Vremensko poročilo.

Ljubljana 296 m nad morjem

Dan	Čas	Temperatura	Relativna vlažnost	Vetrovi	Nahlo	Padavine
31. jan.	7. uri	7,8	5,6	jug. vrb.	oblačno	0,0
31. jan.	14. uri	7,1	6,7	„	„	0,0
31. jan.	21. uri	7,0	4,9	bez vrb.	„	0,0

Redna dnevna temperatura 6,7, normalna 7,5
Vremenska napoved: več dež. južno vreme
Slednje vaha ob 7:25 zahala ob 17:05

Njiva

(revija za gospodarstvo, politiko, pravo in javno življenje)
prične izhajati 1. februarja.

Letno 20 števil po poldrugo polo (24 strani)

Za naročnike „Jutra“ stane „Njiva“ letno 60 K

za druge naročnike letno 120 K, na krajšo dobo sorazmerno.

Posamezne številke po 8 K.

Naroča se pri upravi „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

Poslano.

Poslovni prostori in hišni posestniki.

Pri anketi o spremembi stanovanjske navedbe glede trgovskih in poslovnih prostorov se je razpravljalo o fizični trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, ki se je sicer izrekla proti temu, da bi se te vrste prostori smeli od sedaj naprej prosto oddajati, pač pa se je izjavila za 500%no povišanje navedenih prostorov. Iz časopisja pa smo zaznali, da se je gremij trgovcev izrekel za povišanje samo za borih 100%, in to še celo proti temu, da bi se hišni posestniki zavezali, ne odgovoriti dosedanjih prostorov nobenemu najemniku.

Gremij trgovcev mora nam hišnim posestnikom brez ugovora priznati, da smo ravno hišni posestniki dajali trgovcem in obrtnikom cel čas vojne in to še sedaj za tako nizke najemščine, da jih lahko smatramo skoro za brezplačno oddajo v primeri z vsemi drugimi cenami, ki so nastale od časa vojne dalje. Nasprotno se nam ne more ugovarjati, da ne bi si bil marsikateri trgovec v tem času, ko je plačeval smešno nizko najemščino, precej dobro obogatel, med tem pa je hišni gospodar ali zabredel v dolgove ali pa je med tem časom prav pošteno stradal, med temi je precejšnje število vdov, ki se še danes bore za svoj obstanek. Pričakovali smo, da se trgovci, kot brez dvoma najboljše situiran stan, ne bodo postavili na tako egoistično stališče in pri tem odrekli drugim stanovnikom svobodo razpolagati po svoje s

premoženjem, ki si so ga hišni posestniki večinoma pridobili z največjo štedljivostjo in največjim trudom.

Ko je po končani vojski nam še vsega primanjkovalo in ko smo bili drugi konsumirali v največjem pomanjkanju reznih živčevskih potrebščin, so prišli prvi trgovci, ki so zahtevali svobodno trgovino, ki so jo seveda tudi dobili in se pri tem niso prav nič ozirali na vse druge stanove, ki so radi proste trgovine morali naenkrat vse potrebščine plačevati neštetokrat dražje. Nam hišnim posestnikom takrat še na misel ni prišlo, da bi bili protestirali proti prosti trgovini in jednako smo sedaj mi pričakovali od strani trgovskih krogov. Naravno je, da vsako hrepeni po prostem razpolaganju s svojim premoženjem, česar ne smemo storiti sedaj samo še hišni posestniki. Če je dopustna rekvizicija in neodpovedi stanovanj pri hišnih posestnikih, se ravno tako opravičeno to zahteva pri drugih stanovih, torej tudi pri trgovcih.

Deželna vlada nam je hotela za sedaj dati na prosto razpolaganje trgovske in druge prostore, ki ne služijo za stanovanja in samo trgovcem in obrtnikom se moramo hišni posestniki zahvaliti, da nam to končno vlada odrekla to prostost. Trgovci in obrtniki pa bi bili lahko z nami stopili v dogovor in bi bili gotovo dosegli primeren sporazum. Centralna, odnosno deželna vlada pa je hotela to prostost dati samo zaradi tega, da bi se že enkrat pričelo z zidanjem hiš, kar edino bo odpravilo sedanjo stanovanjsko bedo, kar smo mi že neštetokrat poudarjali. Izjava trgovcev in obrtnikov bo pa zopet marsikoga odvrnila, da bi

svoj prihranjeni kapital vložil v hišo, v kateri končno bi ne bil sam gospodar. Kako se vsakdo v sedanjem času brani svoj denar vtakniti v stvar, kakega poslojpa, je pokazala lanska stanovanjska navedba o tako imenovanih milijonarjih. Vsak razsoden človek mora priznati, da se bo z večjim zidanjem hiš pričelo šele takrat, ko bo sedanjim hišnim posestnikom dana popolna prostost. Dokler se pa to ne zgodi, toliko časa ne bodo k temu pripomogli vse stanovanjske navedbe. V tem oziru tudi ne pomaga izgovor, da omejitev za nove stavbe ne velja, ker če bomo eden stan drugemu odrekli pravico prostosti, se ista vsakemu zopet lahko odvzame.

Tudi še opozarjanje trgovcev in obrtnikov na to, da povišani lokali s stanarino nad letnih 1400 kron v že po avstrijskih, sedaj še vedno veljavni navedbah niso glede povišanja spadali pod natančno omejitve najemščin, temveč se je smelo najemščine za take lokale „primerno“ zvišati, kar je pa gotovo že takrat z ozirom na splošno dražnjo več zneslo, kakor 100%. To najbrže pri sklepanju ni bilo znano, ker drugače bi se ne predlagalo povišanja, ki je že dovoljeno in vrhu tega je po vseh dosedanjih navedbah dopustno povišanje stanarin za vse večje stroške in ravno tako tudi za vsa popravila. Teh povišanj pa mnogo hišnih posestnikov še dosedaj ni izvršilo. Primorani smo izjaviti, da je vsako skupno delovanje onemogočeno, ker zna škodovati ravno tako tudi trgovcem in obrtnikom. Nasprotno pa bi bilo umestno, da bi se vsi produktivni stanovi združili v močne organizacije proti strankam, ki se borijo proti naši lastnini. Če pa trgovci niso za tako prosto lastnino, potem jih mi tudi ne moremo podpirati v njihovem stremljenju.

Morebitni ugovor trgovskih krogov, da bi prišli, če bi se hišnim posestnikom dala svoboda, razni tuji trgovci, med njimi seveda tudi židje, je popolnoma jalov, ker se to lahko enostavno prepreči s tem, kar je že po navedbah zagotovljeno, da se takim ljudem ne izdajo koncesije, oziroma obrtni list. Zahteva trgovcev in obrtnikov, da se lokali ne dajo na razpolago gospodarjem, če jih rabijo za osebe ali svoje, po presega že vse meje dosedanjih navedb, kar je bilo najbrže tudi neznamo. Toliko lastniške pravice hišnim posestnikom trgovci seveda ne bodo odrekli, da bomo smeli svoje hiše po potrebi porabiti za svoje otroke. Lah-

ko pa nam potrdi vsakdo, da ljubljanski hišni posestniki že pred vojno, tujcem, posebno židem niso oddajali lokalov. Ne smemo končno zamolčati še dejstva, da bo zaradi storjenega sebičnega sklepa onemogočeno vsakemu trgovskemu nastavljenju ali obrtniškega pomočniku misliti, da bi utegnil si kedaj ustanoviti lastno eksistenco. In ravno tako tudi razni invalidi. Prav radovedni smo, kako stališče bodo zavzeli ti nastavljeni in drugi prizadeti napram morda prenenaglenemu sklepu. Gotovo se bodo oglasili tudi ti s svojo zahtevo in vlada se bo morala ravno tako ozirati na njih želje, kakor na izjavo trgovcev in obrtnikov.

Nihče ne more tajiti, da bi lahko marsikateri trgovec živel s svojimi prehranki, prostore pa bi dobil marsikdo, ki se nahaja v slabih gnetnih razmerah. Sedaj je pa mnogo slučajev, da trgovci ali obrtniki oddajo enostavno obrat v podnajem za veliko večjo stanarino in vrh tega kot družabnik brez vsakega pravega vloženja še posredni dobiček. Hišni posestnik pa naj bo mirno gleda, kako se čisti z njegovim premoženjem. Tudi je sedaj v Ljubljani oddanih precej poslovnih prostorov za namene, katerih je ali preveč, ali pa so popolnoma nepotrebni. Ti prostori bi se lahko prepustili trgovcem ali obrtnikom, ki bi uveljavili stroške, ki jih ravno sedaj tako kravo potrebujejo.

Vse to pa bomo morali v to politična vlada vpoštevati in ne prezreti upravičeni naših zahtev, predno izda novo stanovanjsko navedbo.

Če bo pa še nadalje pustila hišne posestnike v sedanjih obupnih razmerah, bodo ali hiše razpadle, ali pa bodo prešle po vrsti v druge roke in kar se ne zgodi redkečkej, v last dosedanjih najemnikov teh prostorov. Prizadeti naj vpoštevajo še dejstvo, da so se stanarine v vsej ostali državi že znatno uradno povišale, med tem za lokale do 400%. Trgovskim in obrtnim krogom moramo še povedati, da se deželna vlada resno bavi z vprašanjem, da bi se sedanje stanarine vrh tega sedanje povišale še za stanovanja za 100%, za lokale pa za 400%, nekdo je predlagal za 1000% in to ne v korist hišnim gospodarjem, temveč za državni stavbni fond, iz katerega bi se zidale stanovanjske hiše. Razum tega bi morali trgovci za vsakega svojega uslužbenca plačevati v sklad s precej visoke letne prispevke. Seveda hišni posestniki, kar je gotovo tudi v korist trgovcem, se odločno borimo proti takemu nasilnemu načrtu.

Toliko smo bili primorani pojasniti v obrambo naših interesov.

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.

Narodno gledališče.

Drama:

Torek, 1. febr.: Dickens: Cvrček za pečjo. Red C.
Sreda, 2. febr.: Sardou: Madame sans Gene. Izven.
Četrtek, 3. febr.: A. Kraigher: Školjka. Red D.
Petek, 4. febr.: Shakespeare: Sen kresne noči v opernem gledališču ob dramskih cenah. Red E.
Sobota, 5. febr.: Zaprt.
Nedelja, 6. febr.: Zaprt.
Ponedeljek, 7. febr.: Zaprt.

Opera:

Torek, 1. febr.: Auber: Fra Diavolo. Red D.
Sreda, 2. febr.: Nedbal: Od bajke do bajke. mladinka predstava ob treh popoldne. Izven.
Četrtek, 3. febr.: Smetana: Dalibor. Red A.
Petek, 4. febr.: Shakespeare: Sen kresne noči. Dramska predstava. Red E.
Sobota, 5. febr.: Čehov: Črešnjav vrt. Gostovanje hudožestvenega teatra. Izven.
Nedelja, 6. febr.: Dostojevski: Bratje Karamazovi I. Gostovanje hudožestvenega teatra. Izven.
Ponedeljek, 7. febr.: Dostojevski: Bratje Karamazovi II. Gostovanje hudožestvenega teatra. Izven.

Lastnik in izdajatelj

Konzorci „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

DOBER DAN! in nikakih bolečin ne boste imeli, če uporabljate Fellerjev Elsa fluid in Elsa kroglice. 6 dvojnatih ali 2 specialni steklenici Elsa fluida 42— K. 6 škatlic Elsa-kroglic 18— kron. Ideal vseh sredstev za negovanje lepote so Fellerjeva obrazna pomada močnejše vrste 15— K. Fellerjevo pravo medicinsko liščno mlečno milo z znamko „Elsa“ 19—. Fellerjeva Tanokina pomada za rast las, veliki lonček 15— K. — Tudi vsi drugi Elsa izdelki tvrdke Eugen V. Feller. Donji Stabili, Elsa trg št. 351 na Hrvaškem so vseskozi zanesljivi in priporočljivi.

436

Riz, sveče, vino, prazne sode nudi najceneje Fr. Širo, Kranj. 331 30-12

„Gazela“-milo

konsumne in cerkvene sveče, lekarniški vosek, kadilo itd.

nudi najceneje 272 8-1

Prva jugoslovanska milarna in svečarna (prej Pavel Seemann)

Ljubljana-Vič.

Amerikansko strojno olje

Olje, lahko, za vretena;
olje za transmisije;
olje, strojno za poljedelske stroje;
olje, strojno za težke stroje;
olje za avtomobile, lahko;
olje za, izredno težko;
olje za cilindre;
olje proti prahu. 57 104-47

Glavna zaloge:

Medić, Rakovec & Zankl, d. z. o. z.
prej A. Zankl novi sinovi.

Zahtevajte

v
kavarnah, gostilnah,
brivnicah in javnih
lokalih

„JUTRO“

Sklicujte se pri svojih naročilih na oglase v „Jutru“!

ANONCNI ZAVOD LJUBLJANA

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Oglesni oddelki sprejema oglase vseh vrst v vseh listih v tu- in inozemstvu. Proračuni, nasveti, prestave zastoj. Nudi vsestransko obsežno ugodnost. Oskrbli klišaje. Dopisuje v vseh jezikih.

Drago Beseljak

287 Umetni mlin R/27

za izdelovanje kem. tehn. sirovij, kaolina, gorake krede, triple itd., vodna sila 12 H.P. s celim inventarjem in ročniki za sirovine

se po ugodni ceni prodaja.

Anonc. in Inform. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

Moderna vila

8 sob, z vsemi pritiskalnami, krasna lega, lep vrt, moderni komfort, električna razsvetljava, na željo krasno meblirana, se radi izselitve prodaja.

Sliko, načrte ima Anonc. in Inform. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5. R/29

KRALJEVINA SHS 1921

Almanah izide v krasni obliki in okusni izdaji in bo za vse kroge kot vodilna knjiga po Jugoslaviji s ozirom na postanek in razvoj, ustroj in industriji in trgovski razvoj kraljevine. Glavno uredništvo v Novemestu je poverilo polnomočno zastopstvo za Slovenijo tvrdki DRAGO BESELJAK, Anon. in Informacijski zavod, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje št. 5, ki prevzema izključno vsa naročila in plačila za knjigo in oglase. Almanah bo tiskan v štirih jezikih in več tisočih izvodih. Knjigo in oglaševanje toplo priporočata: Glavno uredništvo Almanaha Kraljevina SHS 1921, Novisad.

ANONCNI ZAVOD LJUBLJANA

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Nakupno-prodajni oddelki oskrbuje kupce, prodajalce, zakupovalce za hiše, posetstva, tovarne, žage, mlinske i. dr. Provizijsko posredovanje iz- 25 ključeno. Le v lastnem abonentu. Naročnina po obsegu reklame. 3

Drago Beseljak

Puch - avto

9/23 H. P.

za štiri osebe, za takojšnje vožnje pripravljeno

se prodaja.

Naslov po uravi „Jutra“. 291 5-1

Stenice, ščurki

na vsa golazna mora poginuti, ako porabljate moja sredstva: kati za ščurke K 30—, za stenice K 15—, prašek za vso v obliki in prahu K 10— in K 20—, prašek proti mrčesom K 10— in K 20—, mazilo proti nemi pri ljudeh K 5— in K 10—, itd. Polijte po povzetih zavod za ekport M. Jankar, Petrinjska ulica 8. Zagreb br. 33. 294 17

Znano trgovino z usnjem je otvoril

Fr. Seunig
LJUBLJANA, Marjin trg 2.

Naznanjam,

da gospod ing. L. C. Meurville z dnem 29. januarja 1921 ni več moj zastopnik in ni več pravice v mojem imenu prodajati blago, oziroma na moje ime kaj kupovati in tudi zame prejemati kakršnakoli plačila.

R. Driay, Parfums, Ljubljana.

„JADRAN“

d. z. o. z.

21 104-47

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9

ima v skladišču in oddaja po najnižjih cenah:

Pšenično moko prvovrstno banaško, koruzo, oves, pšenične otrobe, pšenično moko za krmo, proseno kašo, ječmenj, sladkor beli suhi kristal, čečki v kockah, kavo, olje najfinije namizno, riž, južno sadje vseh vrst, čaj Ceylon, dišave vseh vrst, sive bosanske zračno sušene, čebulo makovsko, orehe bosanske, petrolej saunski, belo čiščenje, bencin v zabojih, sveče, sol morsko in nemško belo, testenine vseh vrst, kolinsko kavo in praženo ječmenovo kavo, kolomaz jamčeno oljnat izdelek v zabojčkih in škatlicah vseh velikosti, mlo pralno, kristalno sodo, portland cement, čevlje moske, deške in ženske, trpežno ročno delo v vseh številkah, ter različno drugo blago. Oddaja se le v večjih množinah. Točna postrežba.

Telefon št. 508.

Štev. pošl. čekov. urada SHS 12.051.

Obrtna banka v Ljubljani

Kongresni trg št. 4

453 26-6

izvršuje vsa v bančno stroko spadajoča dela kar najkulantneje.

Obretnuje vloge na tekoči račun s

4 %

od dne vloge do dne dviga.

Natisnila Delniška tiskarna. d. d. v Ljubljani.